

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

Tel: CHelsea 3-1242

No. 20 — Štev. 26 — VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 29, 1945 — PONEDJELJEK, 29. JANUARJA, 1945

KOENIGSBERG V PLAMENIH

Rdeča armada je včeraj napredovala 16 milj, se je popolnoma polastila bogatih premogovnikov in industrijskih podjetij okoli Dabrove v nemški Šleziji in poleg tega zavzela Katowice in Beuthen in je od Berlina še oddaljena 109 milj. Na severu so Rusi po trimesečnem obleganju zavzeli pristanišče Memel in s tem osvobodili celo Litvo.

Druge ruske čete so pričele obkoljevati Koenigsberg, glavno mesto Vzhodne Prusije, ki je v plamenih.

Maršal Stalin je naznanil, da je bil sovražnik pregnan iz južnega dela Nemško-Poljske Šlezije, kjer je Nemčija dobitovalo eno petino premoga za vojno industrijo. Po nekem poročilu se je na ruski fronti pojavila že osma ruska armada, tako da imajo Rusi v svoji velikanski ofenzivi proti Nemčiji okoli 4,000,000 vojakov.

Sedemnajstega dne velike ofenzive je prva beloruska armada maršala Žukova osvobodila nad 400 krajev v zapadni Poljski ter je obkrožila Poznanj, zadnje večje poljsko mesto v nemških rokah ter na 80 milj dolgi fronti naravnost proti Berlinu.

Žukova armada bo vsak čas prekoračila mejo Brandenburgske, v kateri leži tudi Berlin, ter je zavzela Pniewy ob Varšava-Berlin železnici, 27 milj zapadno od obleganega Poznanja in 109 milj od Berlina.

Berlinska poročila naznanajo, da so prednje ruske straze dospèle do Obre, 21 milj zapadno od zavzetih Opalenice in 16 milj jugovzhodno od Pniewa. Po tem nemškem poročilu bi bili Rusi oddaljeni od Berlinja samo še 95 milj.

Medtem ko armada maršala Žukova po najkrajši poti prodira proti Berlinu, ostale rdeče armade v velikih lokih od juga in severa vdarjajo proti Berlinu. Na severu so Rusi vdrli 29 milj v Poljski koridor severozapadno od Bydgosza in so zavzeli Sepolu, 6 milj od meje nemške Pomeranske (Pomerja) ter deset milj od železnice Gdansk-Berlin. Pri Sepolu so Rusi oddaljeni še 74 milj jugozapadno od Gdanska.

Severozapadno od Allensteina, 62 milj južno od Koenigsberga so Rusi že drugič v dveh dneh odbili dva močna napada nemške infanterije in tankov, ko so se skušali prebiti skozi ruski obroč proti zpadu. Moskovski radio pravi, da je v Vzhodni Prusiji zajetih 250,000 Nemcev in da so izgubili 40 divizij, odkar so Rusi pričeli svojo zimsko ofenzivo. "Z materialom, ki so ga izgubili, bi bilo mogoče oboroziti celo armado," pravi ruski radio.

Berlin poroča, da so Rusi vdrli v predmestja Koenigsberga in da Nemci že razstrelijujo vsa važnejše poslopja v mestu.

Rusi poročajo, da obkoljujejo Koenigsberg od severa in juga in da ga tudi napadajo frontalno. Tekom včerajnjega dne so Rusi zavzeli Trautenau, pet milj severno; Gutendorf, pet milj proti jugovzhodu in Wickbold, pet milj proti jugu. Memel je zavzela prva balt-

Na poti proti Manili

Americanci so zavzeli Angeles, v provinci Pampania, 44 milj od Manile.

Neko poročilo Associated Press v soboto pravi, da tanki ropotajo po glavnem trgu, kjer ljudje glasno pozdravljajo ameriške vojake in dostenjene žene so kljale: "Bog blagovni Amerikance!"

Angeles leži ob glavni Baguio-Manila cesti, deset milj severozapadno od San Fernando, glavnega mesta Panganga province. Leži ob cesti, ki med dvema močvirjem žugozapadno od San Fernando teče v Manilo. Iz poročila Associated Press o "sijajnem sprejemu se more sklepati, niso bili posebnih bojev za mesto.

Na trgu so prikorakale dekle v pisanih oblekah in leseni sandalih na čelu filipinske protijaponske armade (Huksalahaps).

Predno so Amerikanci vkorakali v Angeles, ki ima 26,000 prebivalcev, so pobili 50 Japonev v razbilci en tank nekaj milj severno od mesta.

Poročilo s fronte naznana, da Japoneci niso porušili Angeles, kot so uničili Tariac in Banban in deloma tudi Clark letališče.

Vsi proti severu je L armadni zbor v predelu Rosario-San Manuel, južno od poletnega bivališča filipinske vlade, Baguio, zavzel dvoje mest Agat in Esperanza ter je razobil deset sovražnih tankov.

Najbolj vrči boji so bili okoli San Manuela, ki so ga Amerikanci od treh strani odrezali. Zdaj imajo Amerikanici dve tretini mesta v svoji posesti. Japoneci so svoje tanke postavili pod poslopje ter so s tančimi topovi skušali zadržati Amerikance.

Clark letališče Amerikanci nato popravljajo ter pregaajo Japonec iz bližnjih gričev jugozapadno od letališča.

Ska armada generala Ivana Bagramiana z naskokom, ki je bil pričet včeraj. Mesto šteje kakih 43,000 prebivalcev. Ostali eden memelskega okrožja pa so Rusi zavzeli že v oktobru lanskega leta.

Višje proti severu v Letiski na se še Nemci vedno drže na 5500 kvadratnih milj obsega, načem ozemlju blizu Libave.

NEMŠKE IZGUBE NA RUSKI FRONTI

Sovjetski informacijski urad je naznanil, da je pet rdečih armad v 15 dnevh zimske ofenzive ubilo 295,000 Nemcev, pet milj severno; Gutendorf, pet milj proti jugovzhodu in Wickbold, pet milj proti jugu.

Memel je zavzela prva balt-

Naciji selijo kvizlinge v Prago

Kvizlingi raznih dežel v jugo-iztočni Evropi, njihovo obje in družine se preseljujejo iz Dunaja v Prago. Samo Mađari ostajajo zdaj, deloma na meji Mađarske, deloma na Dunaču, v Gradišku in nekaterih avstrijskih letoviščih; tako pravi neka vest iz Švice ameriškemu Office of War Information.

"Srbi, Albane, Črnogorci, Grki, Bolgari in Rumunci se vsi preseljajo v Prago, kadar najdemo tudi takozvani "osvobodilni odbor" ruskega kvizlinga, generala Vltova. Medtem ko gredo politično "odlike" v Prago, se kvizlinski časniki in propagatori preselejajo v Karlove Vary (Karlsbad).

Vsi skupaj je, vstevši njihovo obje in družine, kakih 2000 oseb. Pričakuje se, da se jim bo pridružil kmalu tudi hrvatski kvizling Pavelić. Gotovo je, da so izgubili vse in da je njihova aktivnost pada na najnižjo stopnjo.

NEMČIJA SE BO DRŽALA

Kot se splošno domneva, Nemčija ne bo odnehala, četudi Rusi zavzamejo Berlin, predno bodo zavezni ki na zahodu prebili Siegfriedovo črto. Hitler bo imel na razpolago še vedno velikanske industrijske kraje, da bo mogel izdelovati vojne potrebuščine.

Jugozapadno od Berlina so Draždane, Schemnitz, Leipzig in Merseburg v velikanskih Leuma tovarnami in Dessau, kjer so tovarne, ki izdelujejo Juakerjeve aeroplane. Zapadno od Berlina so Magdeburg, Brunschwic in Hannover, ki so vsi veliki municipijski kraji in izdelujejo poleg municijske tudi avtomobiliske objekte in trupe. Svoje velike industrije so tudi preselili v gozdove. Eden med njimi je Tušinski gozd jugozapadno od Berlina, kjer so tovarne skrte med več sto let starim drejem. Drugi je Lueneburger Heide, južno od Hamburga in Bremena in severno od Hanoverja.

Logični kraj za začasno prestolico bi bil Hanover, toda Danci se boje, da jo bodo prenesli v Kodanj.

Nemci so se tudi prepričali, kako se je mogoče dolgo vstavljanje podtalnim bojevanjem, kot n. pr. v Jugoslaviji, Franciji in na Danskem.

V Nemčiji se more vse in vsak čas zgorditi, toda vse ka-

Zahteve kralja Petra poslane maršalu Titu

Ministrski predsednik dr. Ivan Šubašić je predložil kralju Petra o politični krizi poslat maršalu Titu, od čigar odgovora je odvisen bodoči razvoj krize, ki jo je povzročil kralj, ki je zavrnil sporazum med Šubašićem in maršalom Titom.

Kraljevi predlogi so bili si noči brzojavno poslani Titu, toda je dvomljivo, da bi jih sprejel.

Maršalu Titu je bilo svetovano, da dovoli, da je Šubašićev kabinet povečan na ta način, da prideva vanj Milan Grol, vodja srbske demokratske stranke in Srdjan Budislavljević, ki je član stranke neodvisnih demokratov.

Kralj tudi zahteva, da je 40 do 60 državnih poslancev iz predvojne narodne skupščine vključenih v protifašističenem svetu, ki bo vladal Jugoslaviji do izvolitve narodnega zastopnika. Kralj hoče tudi druge re gente, kot pa one, ki jih je določil maršal Tito, ki bodo vodili državne posle do časa, ko bo o bodočnosti kralja odločil narod.

Če maršal Tito sprejme te pogoje, potem bo kralj sprejel sporazum med dr. Šubašićem in maršalom Titom.

Kralj Peter in dr. Šubašić sta imela ves teden skoro ne prestana posvetovanja in vsak je nekaj popustil. Za sedaj je kralj "pozabil" na odslovitev dr. Šubašića in njegovega kabimenta. Dr. Šubašić tudi ni odpovedal v Beograd, kakor je sklenil takoj v pondeljek, ko ga je kralj odslovljal.

Šubašić, dasi je vedno pravljeno oditi v Beograd in služiti kot vnaui minister pod maršalom Titom, kadar to dočaka njun sporazum, vendar ne oditi brez kraljevega privoljenja. Zato je ostal v Londonu in čaka, če bo prišlo do kakake poravnave. Ako pa med kraljem in Titom ne pride do sporazuma, bo odpotoval v Beograd.

General Lull je rekel, da je 33,000 ranjencev prišlo Nadomestni generalni zdravnik general George F. Lull je rekel, da je bilo v decembri pripeljanih v Ameriko 33,000 ranjenih vojakov. Pri tem pa je takoj objavil poziv, da vojaške bolnišnice potrebujejo še mnogo bolničark.

Lillo prvič dvajset dni januarja priglašenih 926 bolničark, treba pa jih je najmanj 10,000.

RUSKI NAPREDEK

Dnevne razdalje med rusko armado in Berlinom:

Pondeljek, 332 milj.
Sreda, 235 milj.
Četrtek, 225 milj.
Sobota, 220 milj.
Nedelja, 196 milj.
Pondeljek, 165 milj.
Torek, 138 milj.
Petek, 94 milj.
Sobota, 91 milj.
Nedelja, 86 milj.

Uradno je poročano danes zjutraj, da je ruska armada oddaljena od Berlina 109 milj.

NEMŠKE IZGUBE NA ZAPADNI FRONTI

Angleško zračno poveljstvo zadeve je pri petek s 14 proti 5 glasovom priporočil senatni zbornicu, da zavrne predsednikovo imenovanje Henry Wallacea za trgovskega tajnika.

Od senatorjev je sedaj odvisno, ako bo imenovanje potrdil ali pa zavrnit.

Rusi pošiljajo Nemce iz Rumunske v Rusijo

Kakor pravijo diplomatska poročila, ki prihajajo iz Bukauresti v Washington, rusko viško poveljstvo načaneno izvršuje načerte za preselitev nemških izdelkov v vrednosti 300 milijonov dolarjev. Od tega bo petroloj v vrednosti 50 milijonov dolarjev, za 54 milijonov žita, živine in lesa; za 96 milijonov dolarjev v vrednosti 100,000 in so se naselili na

Romunskem pred sto ali dve leti. Vsi ti bodo postavljeni v delavsko armado in bodo Rusom pomagali popravljati škodo, ki jo je v Rusiji povzročila nemška armada.

Sedaj hodijo Nemci še večno proti vzhodu, toda ne več kot osvojenci, temveč kot

sužnji. To je plačilo za nemške grehe.

**Buy EXTRA
WAR BONDS**
VSE ZARADI SNEGA

Famerica Mrs. James W. Ehrmentraut blizu Churhville, N. Y., je v svoji hiši, ki ima devet sob, pogostila v prenočila 108 ljudi, ki zaradi ledu in snežnih zametov niso mogli s svojimi avtomobili naprej.

Cesta proti Ahrentrantovi farmi pelje v klane. Na dajlavo pol milje so stali avtomobili in truki po širje, v eni vrsti. Vsakdo je potiskal na farmerjeva vrata. K sreči je nek truk vozil razno grocerisko blago, drugi pa pivo. Tačko da farmerica ni prišla v zadrgo zaradi postrežbe. Goštje so bili stari od 17 do 75 let. Spali so v posteljah, po stolih in tudi na tleh, kjerkoli je kdo našel kak prostor.

Farmer Ehrmentraut je zjutraj izkopal svoj traktor izpod snega in je izvlekel truke in avtomobile, razun 20.

Plovba po Donavi obnovljena

List "Borba" poroča, da je bila tekmo bojev za Beograd po Donavi popolnoma vstavljen. 44 ladij je bilo potopljeno, Nemci so jih odpeljali 38 in poleg tega 15 tankov.

Položaj v Berlinu je skrajno žalosten. Celo uradniki v ministrstvih morajo delati v suknjah, pri primanjku premoga. Ob šestih zvezd ugasnje vse električne luči. Po mestu se je zelo razširila tako imenovana ruska influenca, katero so prinesli se seboj nemški begunci, ki so prišli iz Poljske in Šlezije. Tudi živeža zelo primanjkuje.

NACISTI BEŽE IZ ŠLOVENIJE

Nedavno poročilo po radiu iz Beograda, rekordirano za Office of War Information pravi, da je Narodni Oslobodilni pokret v Sloveniji in na Štajerskem zavzel tolik obseg, da je bilo prisiljeno vse objekte nemške administracije bežati iz mest in sel, katera niso pod varstvu nemških garnizij.

Upravnim družinam je bilo dovoljeno, da beže v Nemčijo in da vzamejo seboj prtljago, kolikor jo morejo nesti osebno — toda upravnike same je Gestapo — kateri kontrolira vse prometni sistemi na Štajerskem — vrnil na svoja mesta. Radio pravi dalje, da je tudi med domačimi izdajalcji zavladala panika, toda njim ni bilo dovoljeno, da beže. Vsak, ki to poizkuša, je kaznovan s prisilnim delom, to je s kopanjem in zgradbo vtrdb.

SENATNI ODBOR ZAVRNIL WALLACE-A

Senatni odbor za trgovske zadeve je pri petek s 14 proti 5 glasovom priporočil senatni zbornicu, da zavrne predsednikovo imenovanje Henry Wallacea za trgovskega tajnika.

Od senatorjev je sedaj odvisno, ako bo imenovanje potrdil ali pa zavrnit.

RUMUNSKA ODŠKODNINA NA SOVJETSKI RUSIJI</h

"GLAS NARODA"

("VOICE OF THE PEOPLE")

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapeha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVNE DRŽAVE IN KANADO:

\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.;

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: Chelsea 3-1242

Oni "MIR NA ZEMLJI" --

in "priateljstvo napram vsem ljudem ali človeštvu", — se prav nič ne strinja z grozнимi in krvavimi dogodki, ki se dogajajo po vseh državah in deželah "naše" male zemlje tekom zadnjih let, oziroma tekom sedanje svetovne vojne. O tem dejstvu je znano vsem narodom in vsem podeninem, ki sledijo poročilom o dnevnih dogodkih na bojnih poljahnih in tudi v zaledju nacijskih barbarov.

Toda, kar večina vsakdanjih naših sodržavljanov ne more mneni in razumeti, je dejstvo, da se starodavni izrek "mir naj vlada med ljudmi na svetu", prav nič ne nanaša na prošle mednarodne zvezze in sodelovanja, kakoršna so obstala v takozvanih mirnih časih.

Kljub temu je pa vsemu človeštvu in vsem narodom sveta prav dobro znano, da se "dobra volja napram vsemu človeštvu" ni nikdar uvaževala pri zborovanjih, kjer so se tekmo minih stoljetij sklepale takozane "mirovne pogodbe", katere so potem zastopniki raznih držav in narodov prav svečano podpisali.

Tekom preteklosti so take pogodbe izdelovali in podpisovali delegatje, kateri so bili zastopniki podjetništva in bogatinov, katerih jedini cilj je vedno bil — prilastiti si toliko zemske površine (prebivalstvom na tej površini), kolikor je bilo sploh mogoče. Njih načrti so vedno bili prilastiti vse naravnemu bogastvu in jih tudi izkorisčati v svoj lastni prid s pomočjo dela domačega prebivalstva dotične pokrajine. O tem je prebivalstvo Jugoslavije najbolj prepričano, kajti tamkaj so poslovale v tem oziru mnoge angleške in tudi nemške družbe, katere so v prid svojih lastnih dobičkov izkoriscale muke in znoj domačega, jugoslovanskega prebivalstva. Domačini so sicer pri tem izkorisčani zasluzili nekoliko hornih dnevnih dinarjev in od tega živeli s pomočjo lučka, soli, "pure" in nekoliko jagnetine (katere so morali sami "pridelati"); po tem načinu so tudi živeli naši slovenski premogarji Kočevju in ob Savi na Dolenjskem, ljer so jih inostrane družbe izkoriscale v vsestranskem smislu in jih istočasno nagovarjale, naj se izselijo v nemško Porurje. To so mnogi storili in njihova deca, rojena v Porurju so — današnji nacija — iz pokrajine okrog Hamborna. Ruska vojska je na zapadni fronti vjela mnogo pristnih nacijskih vojakov iz Porurja, katerih slovenska imena svedočijo, da so sinovi slovenskih starišev, oziroma premogarjev, ki so se že davno izselili v Nemčijo.

Vse vojne novejše dobe so nastale zgolj iz finančnih in trgovinskih razlogov. Denarni zavodi, oziroma lastniki teh zavodov, žele dobiti kar najvišje obresti od vedno rastočega državnega dolga, dočim žele ljudje, ki lastujejo trgovino te ali one dežele, pridobiti to trgovino v svojo oblast. K temu moramo še prijeti velikanska bodoča trgovska, katera bodo brezvonomo nastala radi vsestranskega razdejanja, katero povzroča vsaka, zlasti pa še svetovna vojna.

Ljudje, ki opazujejo vedno se preminjajoče dogodke v sedanji vojni, so prav gotovo opazili, da je nastal povsem nov položaj v "osvobojenih" ozemljih Evrope. Narodi Poljske, Jugoslavije, Italije, Francije, Belgije, Nizozemske, Grške, itd., kateri vsi so se veselili osvobojenja nacijskega tiranstva, sedaj — vsi, brez izjeme — na marajo, da se vrnejo v njihove dežele — nihovi prejšnji vladarji, kateri vsi, brez izjeme, so takoj, ko se je vojna pričela, — sramotno bežali in prepustili "svoje" narode njihovi usodi in nesreči. Ti "vladarji" sicer niso tako izurjeni v svojem tiranstvu, kakor nacija, toda kljub temu so bili vedno prav krute narodne pijavke.

Upor proti tem pijavkam so pa v popolnem soglasju z nauki in vzgledi Jezusa, kateri je štardavne bankirje in menjavevale denarja pregnal iz svetosti javnosti in jih nazval "tavote". Vsled tega je upati, da, ko koncem konca pride do sklepanja miru, bodo pri tozadevnih razpravah sedeli tudi PRAVI zastopniki vseh narodov sveta, zastopniki, katerim narodi zaupajo, ne pa zastopniki "kraljev" in drugih izkoriscev priprirostega ljudstva, kajti le priprosto ljudstvo proizvaja z delom svojim rok vse bogastvo vseh dežel, in rodbine tega ljudstva morajo poleg tega tudi živovati svoje sinove-vojake, kateri se ne bodo več vrnili domov.

Zgorajšnje vrstice smo povzeli iz mnogoštevilnega domačega časopisa, katero se je nabralo v našem uredništvu tekom januarja točkega leta in smo docela uverjeni, da se večina naših čitateljev strinja z zgoraj navedenimi neoprekljivimi dejstvi.

NOV PRITISK NA ŠVICO

Združene države so zopet v Švico svojega osebnega odprtice pritiškati na Švico, da poslanca Lauchlin Currie-a, da prenese trgovati z Nemčijo, se pogaja s švicarsko vlado. Predsednik Roosevelt bo postal "glede skrajšanja vojne."

CHURCHILL IN GRŠKO Vprašanje

Napisal za ONA Harold Laski

"Zares kočan je samo oni, stališče v tej zadevi zanje neki se sam umakne," praví dr. Johnson. Videti je, da je Churchill odločen dokazati, da je izrek pravilen. Žalostno je gledati moža, ki je bil poklican, da postane tako resnično velik, katerega zasluge za stvar civilizacije so tako velike, ko si prizadeva — kot Churchill, z vsemi svojimi silami — da bi dokazal, da je malo takih ljudi, ki morejo, ne da bi se pokvarili, uživati dolgo neomejeno oblast.

Debata zadnji teden, o Grčiji, se ni končala dobro zanj.

Gamel je in napadal. Črnil je svoje nasprotnike in se iz njih norčeval. Pokazal je neko perspektivo, ki ni prepričala nikogar, ki ni bil že prej na njegovi strani.

V mislih vsega pristnega člena delavske stranke se je rodilo prepričanje, da Churchill iz leta 1939,

ki je s toliko strasti in sile poskušal zadušiti bolševistično stranko, prihaja zopet v ospredje in poriva v senco ono močno, hrabro, romantično in nacionalno podobo moža, ki je v tistih temnih dneh leta 1940-41 tako čudovito simboliziral voljo našega naroda.

Ono, dar on danes trdi glede EAM pokreta je v nesogljaju s besedami ministra za zunanjje zadeve Anthony Edena,

ko je dne 20. decembra objasnil politične smernice v zunanjih zadevah britanske vlade.

Churchill nam je povedal, da je sprejel načela, katera je sprejela rezolucija konference delavske stranke dne 13. decembra. Ako je to res, potem si je izbral jako čudno pot, da ta načela uveljavlji. Danes nam je znano, da je dal nalog radio družbi BBC, da ne sme v nobenem slučaju priznati zasluga EAM pokreta v svojih oddajah. Povedal nam je, kako strastno se zavzema za talec, katera je vzeloučna organizacija EAM pokreta, ELAS.

Bodimo popolnoma odkriti, da je zaščito stvari vratne važnosti se je Churchill podal, da uniči in ubije duh,

v katerem bi moral velik prvak države ravnati in uporabljati veliko oblast, ki mu je poverjena, za najvišje cilje.

Churchill dobro ve, da njegova dva govora glede Grčije

ne delata le mnogo zlega na Grčem, kjer vlivata olje na ogenj in krepiča vse one, ki so vsovršijo demokracijo in vse kar demokracija pomeni, temveč, da bosta imela tudi slične

help me win

My Victory

posledice v Italiji. Čisto močno je, da je Churchill hotel,

da slišijo te govore in njihov odnev v Italiji. Znano mu je,

da nameravajo osvobodilni pokreti sezidati nov svet, in

kjerkoli more — izvzemši v Jugoslaviji — dela vse kar

more, da bi jih strahoval in odvrnil. Bog ve, kakšno bi bilo njegovo tališče v Jugoslaviji, ako bi mu ne bil Stalin

povedal svoje mnenje z vso potrebnim jasnotijo.

Prihajam h konen in bi želel ponoviti, da je po mnenju

vseh, ki zagovajajo pravo demokracijo v Evropi, zadnji

čas, da slišimo tudi s popolno

jasnostjo, kaj je naziranje predsednika Roosevelt v tej

zadevi. Ameriški narod mu je

poveril oblast in polnomoč, da

pomaga sezidati trajen mir.

On sam je poudaril že večkrat, da je odločen, da ga ustvari.

Najbolje bi bilo, da bi najprej povedal Churchillu, pod

kakšnim pogoji in na kakšen

način je sploh mogoče priti

do pravega in trajnega mira.

SLOVENSKI VOJAK RANJEN

Dobrega nimač za zdaj po-

ročati iz Minnesota. Mrzlo je

tako, da kar hrešči in poka-

živo srebro se skrči največ-

krat po 30 stopinj pod ničlo.

Naš government nam priporoča,

da naj šparamo na premo-

gu in kurjavi in nasproti na-

še volje moramo storiti in še

bolj kuniti, ako si hočemo ob-

držati zdravje. Zdaj je dosti

ljudi hropin, žalostnih in bol-

nih od samih slabi v svetov-

nega klanja.... Doživeli smo

slabe čase; poprej je bila de-

presija, a zdaj zopet vojna!

Uboga mladina, koliko mora

trpeti! Sam Bog se je najusmil.

Naj bode na tem mestu tu-

di omenjeno, da sem 20 t. m.

prejel žalostno vest potom te-

legrama od vojnega depart-

menta iz Washingtona, da

je naš sin, Pfc. Michael J. Pre-

bilic jr., bil ranjen na fronti

v Belgiji in zdaj je tam v bol-

nišnici. Pred enim tednom smo

v enem dnevu dobili od njega

dve pismi. Eno je pisal 17. de-

cemberja 1944 iz Nemčije, in eno

pa po porazu zaveznikov v

Belgiji, in sicer 27. decembra

1944. Takrat je bil še zdaj

ampak iz pisma sem pripo-

znal, da so morali imeti hude

čase, ko so se pomikali nazaj.

Nazadnje je bil pa ranjen.

Churchill je šel celo tako daleč,

da je trdil, da je general

Plastiras levicar. To pa pome-

ni le, da sta Churchill in

Levičar profesionalni diktator, tudi če

je ta diktator republikanec, ne

bo izvedla volitev, ki bi se o-

digrala brez faktorja strahu.

Churchill je šel celo tako daleč,

da je trdil, da je general

Plastiras levicar. To pa pome-

ni le, da sta Churchill in

Levičar profesionalni diktator, tudi če

je ta diktator republikanec, ne

bo izvedla volitev, ki bi se o-

digrala brez faktorja strahu.

V svojem govoru si je do-

volil besne napade proti an-

gleškemu časopisu, med nji-

mi Times in Manchester Guar-

dian, ki je odkrito napadalo

njegovo politiku na Grčem.

Churchill bi mogel vedeti, da

ti listi niso proti njegovi vla-

di, in da je le... "nekaj spo-

ščovanja do svetovnega imme-

nja" napravilo vsako drug

PREMENJENI NAČRT ZA POŠILJANJE RELIEFNIH ZALOG — DOBRE NOVICE ZA NARODE V JUGOSLAVIJI

IZJAVA ZLATKA BALOKOVIĆA, PREDSEDNIKA

War Relief Fund of Ameri- našo ladjo. Prosim vasih su- cans of South-Slavic Descent gestij, ako rabite kako pomoč je odločil, da sledi načinu vseh pri kampanji." drugih reliefnih organizacij za posiljanje zalog v Evropo in sicer z porabo praznega tovor- nika prostora na ladjah, katere prevažajo vojni material v Jadran. Ta premembra naših načrtov za posiljanje reliefnih zalog ima mnogo ugodnosti kot na primer: hitrost, varnost in nepretrganost pošiljki. Z ozirom na to je potrebno, da ta vest nanovo navduši one, ki so bili razočarani ali nevoljni radi tega, ker ni specifična reliefna ladja pristala v New Yorku v tistem času, kot je povedala jugoslovanska vlada, da pripluje semkaj.

V vesnici je žalostno, da je ena mala skupina škodoželjnih ljudi vzela ta slučaj za vzrok, da napade osebno kar najbolj škodoželjno Louisa A-

damića, Mirka Kuhel in Rev.

Strahinjo Maletića, katere je treba pristejeti med najbolj požrtvovale vodje Vojnega Pomožnega Fonda Američanov JSP, kateri si je vzel za nalogo, da deli pomoč narodom v Jugoslaviji v času njihove največje potrebe.

Treba je razumeti, da so kompleksi bojev svetovnega obsega pogostoma prisili, da se je moralno premeniti najprecnejše izdelane načrte. Treba je tudi, da je vsakemu jasno, da vojne restrikeje ne dovojujejo javnih diskuzij, zastran katerih bi se moglo spraviti v nevarnost ladje na morju. Radi vsega tega sem danes v stanju, da pri ti pričlki izjavljam samo sldeče:

Dne 30. septembra 1944 sem prejel sledči kabel od Save Kosanovića, Jugoslovanskega ministra Notranjih poslov in Socijalne politike:

"Ukala za kabelj in čestitke za vaše izvrstno delo. Prosim vas, da javite, koliko točno materijala upate zbrati do novembra. Vse more biti zbrano v New Yorku za prevoz z-

Premja temu izročamo naše podprlo ta apel za pomoč ter pošiljatve gotovi agenciji, ki ima tozadenvno oblast od President's War Relief Control Boarda. **Kakor hitro nam vogni položaj dovoli, bomo objavili izročitev naše prve pošljave preko morja.**

V svrhu, da se zagotovi vse večji in stalnejši dotok reliefnih zalog za Jugoslavijo, kadar je glasom službenih vladne vesti "golo telo nekaj navadnega", koder premore rodbina 5 do 6 članov samo po eno bleko in otroci so v rani mladosti navzeli znake starcev, je potrebno, da se v nadaljeapelira za pomoč če mogoče od vsega naroda. Zato je Vojni Pomožni Fond Američanov JSP organiziral American Committee for Yugoslav Relief Ship in kasneje je premenil v skladu z navedenim načinom pošiljanja blaga to imo po sugestiji President's War Relief Control Boarda v "American Committee for Yugoslav tonu: "Prosim vas, informirajte Strahinjo Maletića, da pripluje parobrod "Timok" v New York sredi novembra t. l. (1944), da pobera nabran material. Sporočite Čabriču, da pripluje ladja "Timok" v eni izmed kanadskih luk pričetkom novembra. Od tamoznjih oblasti bo izvedel, v katero luko pride."

Parnik "Timok" je priplul v Kanado v navedenem času, toda radi velikega pomankanja, da je bil "Timok" podredbi vlade prisilen, da se obrne takoj — mesto v New York, da bi pobral reliefne zaloge za Jugoslavijo — proti Evropi v gotovo luku na Atlantiku. Enako se je zgodilo s parnikom "Ivan Topčić", katera ladja je bila druga poslana za reliefno misijo od Jugoslovanske vlade. Zdaj pa je pomankanje bodovalo še mnogo bolj resno in ni verjetno, da bi Jugoslovanska vlada uspela, da dobi v bližnji bodočnosti kako ladjo izključeno za potrebe prevoza reliefnih zalog.

Medtem pa plove mnoge tovorne ladje redno na vzhodni del Sredozemskega morja; zahvaljujoč se za sodelovanje in naklonjenost raznih oddelkov vlade Združenih Držav, je Vojni Pomožni Odbor Američanov JSP aranžiral pošiljanje zalog v Jugoslavijo na način, da izkoristi nenapoljeni tovorni prostor na ladjah, ki plovejo na vzhodno obalo Italije. Ta način pošiljanja se vjemata s sugestijo, katero je dal sam Marsal Tito Stojanu Gavriloviću, ko mu je rekel da "z ozirom na veliko potrebo teh pošiljatev, je Narodna Osvobodilna Vojska pripravljena, da prevzame prevoz materiala preko Jadrana in od obale jugoslovanske v notranjost, ko bi se le mogle zaloge prepeljati in izločiti na razpolaganje v Bari, Italija. Za prevoz do jugoslovanske obale bi oni porabili male ladje na jadra in če bi bilo treba, bi zaposlikali na tisoče ljudi, da bi prenesli robo na hrbtu tja, koder je potreba največja. Pogostokrat je življenje tisočev jugoslovanskih možžen v otrok odvisno od take pomoči...."

BOŽIČNI POZDRAV NARODOM V JUGOSLAVIJI

O pričlki pravoslavnega Božiča, dne 6. januarja 1945, je minister jugoslovanske vlade g. Sava Kosanović naslovil preko radia OWI iz Londona sledči govor narodom v Jugoslaviji:

Bratje in sestre!

Dogodki v domovini in dogodki v svetovni politiki pokazujo danes bolj jasno kakor kdaj poprej, kako je še naš narod po pravi poti v svoji največji preiskušnji slabegi in dobrega v človeštvu. Danes se vidi točno, kako slaba je bila sodba onih, ki so mislili, da se bo moglo preprečiti žrtve z izdajo, hinavstvom in podanosti vsem silam zla. Vsi narodi, kateri so hodili po teh potih ne samo, da niso nisli žrtvam v krvi in bogastvu, pač pa so doživeljali največje moralne katastrofe. Naš narod se je držal svojega zdravega moralnega čuta. Odločil se je po pravilu, katero nas je vodilo med vso zgodovino, da je moralna sila in moralni kapital v življenju posameznika kakor naroda važnejši, kakor fizično življenje in materialno bogastvo. Najhujše je teden človek, kadar je moralno tepen. Tako je tudi z narodom. Moralno zdrave narode lahko sile zlomi, a omi vstanejo, a moralno bolni padajo raz vrhuncem moči in bogastva.

Stanje, v katerem ste vi započeli osvobodilno borbo, je bilo obupno. Borite se ste moralni ne samo z najbrutalnejšo silo fašizma, pač pa tudi z napakami, nerazumevanjem in krvico. In edino s silo morale, pozitivnosti in nesebičnosti ste triumfirali nad napakami, nad krvijo, sovražno silo in neprijateljskimi spletakmi. Rešili ste tako v najtežjih časih obstanek in bodočnost jugoslovanske narodne edinice vseh Srbov, Hrvatov, Slovencev, Macedoncev. Ogromna sila, katero ste razvili, ki imponeira človeštvo, dokazuje, kak silen napredek in kakšno vstavljanje pričakuje naš narod, kakor hitro mi bo dana možnost, da razvije v miru, svobodi in

PISMO IZ MICHIGANA

Marquette, Mich. — Dragi urednik: Prosim, da mi pridete teh par vrstic v listu "Glas Naroda". Ker sem opazil, da mi naročnina poteče 31. januarja, zatorej sem se odločil, da vam pošljem nekaj dne prej, kadar mi naročnina poteče. Priloženo Vam pošljem Money Order za 12 dolarjev, \$7 za list in \$5 za pomoč revnim v starci domovini ali za SANSA. Pri priložnosti pošljite na pravo mesto, ker vem, da veste bolj kakor jaz kam poleti. Jaz pomagam kolikor morem; dosti ne morem, ker sem že 70 let star. Pa boljše malo, kakor nič. Naznam, da smo pred par meseci našrali par sto funtov ponošene oblike od štirih družin in odpolli. Dosedaj, pa nisem še opazil, da bi bilo kje objavljeno glede tega. Poslano je bilo po Johnu Mladenču. Ako je bilo po pomoti izpuščeno, prosim da se objavi.

Ker nisem nikjer čitali, bi rad poročal, da je preteklo leto umrla Rozalija Bubnič za rakom. Doma je bila iz Obrača, Primorsko. Tukaj zapušča žaljučega soproga in dva sina in eno hčer. En sin je pri vojakih. Umrla je tudi Helena Julič, doma je bila iz Račice, Primorsko. Tukaj zapušča žaljučega soproga, dve hčeri in enega sina pri vojakih. — Ludvik Štembergar, pa v Franciji; še ne star 19 let. — John Logar, umrl v Newberry bolnišnici; Samski podomač.

Drugih posebnih novic nisem za poročati, želim pa, da bi bila kaj kmalu ta kruta vojna končana. Čeravno nisam si nov, da bi bili v vojni, imam pa zeta, ki je ravno sedaj na dopustu. Pričakava, da ga bo do kmalu zopet kam poslati. Delavske razmere so tukaj takе kakor povsod, ktor mora delati. Zimo imamo precej ostro.

Zelim srečno novo leto 1945 vsem osobam lista "Glas Naroda", kakor vsem čitateljem tega lista. Listu pa obilo uspeha in novih naročnikov in predplačnikov.

S pozdravom!

Joseph Obreza.

JACK MIKULICH PREMINUL V MICHIGANU

Munising, Mich. — Sporočam Vam žalostno novico, da Lt. Mary Mikulich, U. S. Nurse Corps, France; Mrs. Gerald Koenig, Munising, in Betty, Munising.

Lt. Ludvik je bil doma na dopustu ravno ob pravem času, da je videl očeta še živega. Njegov pogreb je pokazal, da je imel veliko prijatelje. Ko se je sprevod pomikal naprej, od kjer več vrnitev ni, je solnce sijalo v svetilo in naj mu sveti večna luč.

Družini pa naše sožalje.

Mrs. Kordish.

Poleg soproge zapušča 4 sinove: corp. Edward, U. S. Army, South Pacific; Lt. Ludvik, U. S. M. C., Camp Le Juene, S. C.; Pfc. Joseph, Army Air Corps England; Pfc. Henry, U.

Kupite en "extra" bond danes!

Rojake prosimo, ko pošljemo za naročnino,

ako je vam le priročna —

UNITED STATES ozroma

CANADIAN POSTAL MONEY ORDER,

SVOBODA SE BLIŽA — NAROD POTREBUJE POMOČI!

Krvolčni Nemec je našim bratom in sestram v starem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čimer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbirajmo obliko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše, ga pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDGEWOODU, L. I., je skladišče na WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH SLAVIC DESCENT

161 PERRY STREET, NEW YORK, N. Y.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite na gori označena naslova!

HELP WANTED ::

DELAVKE ISČEJO :: HELP WANTED

FINGERWAVER —

M A N I C U R I S T
PERMANENT WAVER

Dobra plača, stalno delo, prijetne delavske razmere. — Vprašajte:

L A T O O T O ' S

678 FLATBUSH AVE., BROOKLYN

Phone BU 4-6320

(17—23)

FINGERWAVER —

H I T R A D E L A V K A , D O B R A P L A Č A ,

STALNO DELO, PRIJETNE DELAV-

SK E R A Z M E R E , P R I L O Ģ N O S T

Vprašajte: **I A MARQUISE**

9 E. 49th ST. N. Y. C.

EL 5-7962 (19—21)

G I R L — W O M A N

COUNTER WORK: SMALL SODA-

AND LUNCHEONETTE

\$22, MEALS, UNIFORM, NO SUN-

DAYS, NO NIGHTS

Apply: 3717 — 13th AVE., B'KLYN

(before noon) (20—26)

FINGERWAVER, MANICURIST

SPLOŠNO DOBLA DELAVKA. — Dob

ra plača, prijetne delavske razmere. — Vprašajte:

GRAND

600 WEST 18th ST. (near 7th &

8th Ave. subways) N. Y. C.

Call: WA 8-3470 (20—22)

ASSORTERS & PACKERS

37½ HOUR WEEK — PLUS OVER

TIME.

COTTON DRESSES, BATH-ROBES

Apply: **A. ROSENBLATT**

1370 BROADWAY N. Y. C.

(19—25)

M A N I C U R I S T —

FINGERWAVER

SPLOŠNA DELAVKA, STALNO, DO

BRA PLAČA, PRIJETNE DELAV-

RAZMERE, PRILOŽNOST. Vprašajte

M A D A M E R O S E

187½ MARCY AVE., BROOKLYN

(BMT) Ph. EV 4-9409 (19—25)

DRŽAVLJANSKI

P R I O C N I K

Knjigarni daje poljubna navodila,

kako postati američki državljan.

(V slovenščini) Cena 50 centov

Dobite pri Knjigarni Slovene

